Matematika 4 — Logika pre informatikov 4. sada teoretických úloh

Čísla úloh v zátvorkách odkazujú do zbierky¹, kde nájdete riešené príklady a ďalšie úlohy na precvičovanie.

Cvičenie 4.1. (2.1.5) Nech $\mathcal{L}$ je jazyk výrokovologickej časti logiky prvého rádu.

- a) Zadefinujte funkciu bccount : $\mathcal{E}_{\mathcal{L}} \times \{\land, \lor, \rightarrow\} \rightarrow \mathbb{N}$ takú, že bccount(A, b) je počet výskytov binárnej spojky b vo formule A.
- b) Zadefinujte funkciu subfs : $\mathcal{E}_{\mathcal{L}} \to \mathcal{P}(\mathcal{E}_{\mathcal{L}})$ takú, že subfs(A) je množina všetkých podformúl formuly A.

Cvičenie 4.2. (2.1.6) Dokážte alebo vyvráťte: Nech $\mathcal{L}$ je jazyk výrokovologickej časti logiky prvého rádu. Pre každú výrokovologickú formulu A v jazyku $\mathcal{L}$ platí:

$$atoms(A) \subseteq subfs(A)$$
.

Cvičenie 4.3. (4.3.5) Nech X, Y a Z sú ľubovoľné formuly, nech T je ľubovoľná teória. Dokážte alebo vyvráťte:

- a) Ak $T \vDash_{p} (X \to Y)$, tak $T \nvDash_{p} X$ alebo $T \vDash_{p} Y$.
- b) Ak $T \vDash_{p} (X \to Y)$, tak $T \vDash_{p} \neg X$ alebo $T \vDash_{p} Y$.

Vyskúšajte si.

- c) Ak $\{X, Y\} \models_{p} Z$, tak $(X \rightarrow (Y \rightarrow Z))$ je tautológia.
- d) Ak $T \vDash_{p} (X \lor Y)$, tak $T \vDash_{p} X$ alebo $T \vDash_{p} Y$.

Cvičenie 4.4. (4.1.1) O nasledujúcej formule nad jazykom $\mathcal{L}$, kde $\mathcal{P}_{\mathcal{L}} = \{ \text{l'úbi}^2 \}$ a $\mathcal{C}_{\mathcal{L}} = \{ P, L \}$ rozhodnite, či je i. tautológia, ii. splniteľná, iii. falzifikovateľná, iv. nesplniteľná. Rozhodnite o *všetkých* uvedených vlastnostiach a rozhodnutia zdôvodnite.

$$\left((\neg l \'ubi(P,L) \to \neg l \'ubi(L,P)) \wedge (l \'ubi(P,L) \vee l \'ubi(L,P)) \right)$$

¹ https://fmfi-uk-1-ain-412.github.io/lpi/teoreticke-ain/zbierka.pdf

Cvičenie 4.5. (4.1.3) Nech $\mathcal{L}$ je ľubovoľný jazyk výrokovologickej časti logiky prvého rádu a nech A a B sú l'ubovoľné výrokovologické formuly jazyka $\mathcal{L}$.

O každej z nasledujúcich formúl v jazyku $\mathcal L$ rozhodnite, či je i. tautológia, ii. splniteľná, iii. falzifikovateľná, iv. nesplniteľná. Rozhodnite o všetkých možnostiach a rozhodnutia zdôvodnite.

$$(X_1) \neg (\neg (A \land B) \leftrightarrow (\neg A \lor \neg B))$$

Vyskúšajte si.

$$(X_2)$$
  $((\neg A \rightarrow \neg B) \land (A \lor B))$

$$(X_3) \neg ((\neg A \rightarrow B) \land \neg (A \lor B))$$

Pripomíname, že v 3. sade teoretických úloh sa nachádza hodnotená časť, ktorej riešenie je potrebné odovzdať najneskôr v pondelok 14. marca 2022 o 9:00 cez príslušný formulár. Niektoré úlohy sú variáciami na tie, ktoré sme riešili v tejto sade.